

1. Královská 17:8-16

I stalo se k němu (Eliášovi) slovo Hospodinovo: „Vstaň a jdi do Sarepty, jež je u Sidónu, a usad se tam. Hle, přikázal jsem tam jedné vdově, aby tě opatrovala potravou.“ Vstal tedy a šel do Sarepty. Přišel ke vchodu do města, a hle, jedna vdova tam sbírá dříví. Zavolal na ni: „Naber mi prosím trochu vody do nádoby, abych se napil.“ Když ji šla nabrat, zavolal na ni: „Vezmi pro mě prosím s sebou skývu chleba.“

Řekla: „Jakože živ je Hospodin, tvůj Bůh, nemám nic upečeno, mám ve džbánu jen hrst mouky a v láhvi trochu oleje. Hle, sbírám trochu dříví. Pak to půjdu připravit pro sebe a svého syna. Najíme se a zemřeme.“ Eliáš jí řekl: „Neboj se. Jdi a udělej, co jsi řekla. Jen mi z toho nejdřív připrav malý podpopelný chléb a přines mi jej. Potom připravíš jídlo pro sebe a svého syna, neboť toto praví Hospodin, Bůh Izraele: ‚Mouka ve džbánu neubude a olej v láhvi nedojde až do dne, kdy dá Hospodin zemi déšť.‘“ Šla a udělala, jak Eliáš řekl, a měla co jíst po mnoho dní ona i on i její dům. Mouka ve džbánu neubývala a olej v láhvi nedocházel podle slova Hospodinova, které ohlásil skrze Eliáše.

Římanům 12, zvl 9-14

Láska nechť je bez přetvářky. Ošklivte si zlo, Iněte k dobrému. Milujte se navzájem bratrskou láskou, v úctě dávejte přednost jeden druhému. V horlivosti neochabujte, buďte vroucího ducha, služte Pánu. Z naděje se radujte, v soužení buďte trpěliví, v modlitbách vytrvalí. Sdílejte se s bratřími v jejich nouzi, ochotně poskytněte pohostinství. Svolávejte dobro na ty, kteří vás pronásledují, dobro, a ne zlo.

Lk 7:1-10

Ježíš odešel do Kafarnaum. Tam měl jeden setník otroka, na němž mu velmi záleželo; ten byl na smrt nemocen. Když setník uslyšel o Ježíšovi, poslal k němu židovské starší a žádal ho, aby přišel a zachránil život jeho otroka. Ti přišli k Ježíšovi a snažně ho prosili: „Je hoden, abys mu to udělal; neboť miluje náš národ, i synagógu nám vystavěl.“

Ježíš šel s nimi. A když už byl nedaleko jeho domu, poslal k němu setník své přátele se vzkazem: „Pane, neobtěžuj se; vždyť nejsem hoden, abys vstoupil pod mou střechu. Proto jsem se ani neodvážil k tobě přijít. Ale dej rozkaz, a můj sluha bude zdrav. Vždyť i já podléhám rozkazům a vojákům rozkazují; řeknu-li některému ‚jdi‘, tak jde; jinému ‚pojď sem‘, tak přijde; a svému otroku ‚udělej to‘, tak to udělá.“ Když to Ježíš uslyšel, podivil se, obrátil se k zástupu, který ho následoval, a řekl: „Pravím vám, že tak velikou víru jsem nenalezl ani v Izraeli.“ Když se poslové navrátili do setníkovy domu, našli toho otroka zdravého.

Akce

Ve čtvrtek ráno se mi pod okny ozval pokyn: „Pokračujte po trase!“ Stačilo vyhlédnout, abych zjistil, že se náš kostel stal kontrolním stanovištěm nějakého závodu, kterým bylo třeba zaměstnat žáky den před vysvědčením. V duchu jsem si položil otázku, jak je to s naším kostelem ve skutečnosti. Byl bych rád, kdyby zastavení v neděli či v týdnu bylo plné odpočinku pro duši, osvěžením na duchu a povzbuzením pro tělo. Razítka nedáváme. Neposuzujeme; někdo má život plný nevítežství a jiný si připadá jako mistr světa. Doma jsou tu ale všichni.

Završením těch čtyř kapitol vedoucích k umění přítomného okamžiku je Akce. Nejprve jsme se dvakrát starali o sebe před Boží tváří: Stáli jsme tváří v tvář Bohu a jistotou, že není třeba si na něco hrát! „Tady já, můj Pane!“ (1.) Učili jsme se kontemplovat (2.), to je s Komenským dojít z labyrintu světa až do ráje svého srdce, do chrámu svého života. A tam být spolu s Bohem a lidmi. Jako farizeus a celník. A jen jeden tu chvíli kontemplace využil ke svému užitku. Jsme tu s Pánem Bohem, proto neděláme kluby - Spartu a Slávii, nepaktujeme se jedni proti druhým, ale v úctě se otevíráme jeden druhému a mluvíme třeba i o citlivých věcech před Boží tváří. Minule jsme se učili medítovat (3.), tj starat se už o to, co říká Pán Bůh, dávat mu prostor a otevírat jej spolu s těmi dalšími. Vkládat jim Bibli do rukou. Sám Ježíš odpověděl hledači života věčného: „Co je psáno v Zákoně? Jak to tam čteš?“ (Lukášovo evangelium 10:26)¹ A je nádherné pozorovat, jak těm čtenářům, pokud nejsou pod tlakem a čtou svobodně, dochází to, co čtou!

¹ „Miluj Hospodina, Boha svého, z celého svého srdce, celou svou duší, celou svou silou a celou svou myslí“ a „miluj svého bližního jako sám sebe.“

A dnes se opět věnujeme tomu, co je mimo nás. Pánu Bohu, kterému patříme a lidem, světu, který je kolem nás. Četli jsme dvanáctou kapitolu dopisu do Říma, alespoň její část, která odkazuje k živé oběti, vždyť tu žijeme pro lidi. Umění přítomného okamžiku si žádá také akci pro druhé. Něco říct, něco udělat, někoho se zastat.

Zkrátka, ty první dvě části této série se staraly o nás, ty druhé dvě mají na zřeteli Boží dílo. Ač máme pocit naprosté zbytečnosti, všechno vypadá neuvěřitelně a zbytečně. Jsme skoro jako ta vdova ze Sarepty. Upřímně říkáme, že nemáme nic, že nemůžeme nic dát a ničím posloužit. A přesto se dějí v naší přítomnosti, někdy i skrze naše ruce divy. Pán Bůh se stará.

Dnešní text evangelia je z Lukášova podání 7:1-10:

Ježíš odešel do Kafarnaum. Tam měl jeden setník otroka, na němž mu velmi záleželo; ten byl na smrt nemocen. Když setník uslyšel o Ježíšovi, poslal k němu židovské starší a žádal ho, aby přišel a zachránil život jeho otroka. Ti přišli k Ježíšovi a snažně ho prosili: „Je hoden, abys mu to udělal; neboť miluje náš národ, i synagógu nám vystavěl.“

Ježíš šel s nimi. A když už byl nedaleko jeho domu, poslal k němu setník své přátele se vzkazem: „Pane, neobtěžuj se; vždyť nejsem hoden, abys vstoupil pod mou střechu. Proto jsem se ani neodvážil k tobě přijít. Ale dej rozkaz, a můj sluha bude zdrav.“

Vždyť i já podléhám rozkazům a vojákům rozkazují; řeknu-li některému ‚jdi‘, tak jde; jinému ‚pojď sem‘, tak přijde; a svému otroku ‚udělej to‘, tak to udělá.“

Když to Ježíš uslyšel, podivil se, obrátil se k zástupu, který ho následoval, a řekl: „Pravím vám, že tak velikou víru jsem nenalezl ani v Izraeli.“ Když se poslové navrátili do setníkovy domu, našli toho otroka zdravého.

A příběh evangelia představuje židovské starší. Tentokrát se přimlouvají za pohanského hodnostáře.² Snad to byl závazek k mocnému donátorovi jejich synagógy, kterou pro židovskou obec postavil. Židé byli vždycky velice citliví na projevy zájmu a lásky. Vždycky byli v menšině, vždycky byli pronásledováni a pokud jim někdo projevil přízeň, byli takovému člověku nakloněni bez okolků. Tak se přestavení komunity pokusili vyjít vstříc svému dobrodinci a přimluvit se u našince Ježíše, který se jim v téhle chvíli velice hodil.

Pro nás je důležité, že přimlůvníci nepřemlouvají Pána, neohýbají cestu Boží, ale vycházejí z Boží aktivity. On se stará, oni se přistarají a odvážně přinesou svůj motiv. Tady si všimneme, že ta židovská i ta naše přimluva vychází z přesvědčení, že Ježíš slyší, naslouchá a rozumí. Není to hlupák, nemusíme mu všechno říkat. Mistr také ví, že představitelé židovských komunit mohou mít svoje vedlejší záměry. Ale On přece jde. Kdyby vůbec nereagoval nebo řekl: „Ne!“, nemají jak jej donutit k akci.

Přijmeme-li, že Ježíš vidí na dno všeho toho, do čeho se jej pokusili zatáhnout, pak je to s podivem, že beze slova změnil směr cesty. Považte: Setník a služebník, kterému na něm velice záleželo? Pro velitele byl velice vzácný. Výraz v textu naznačuje ty nejhlubší vztahy. A teď ten služebník umírá. Jak jsme dnes vyšinutí, mohlo by nás hned napadnout: To by klidně mohlo být nepovolené soužití stejného pohlaví, řekli bychom si, protože známe tehdejší i dnešní společnost. Ostatně, celý příběh se odehrává anonymně, není tam jediné jméno. Ale Ježíš přesto šel.

Pro nás je důležité, že bychom neměli moc přebírat mravy těch, kteří nás žádají o pomoc. Nerozhoduje, kdo je to. To není naše věc. Pokud můžeme pomoci, tak musíme. Je to člověk a byli jsme požádáni a můžeme pomoci. Ale nepřidáváme se k těm, kterým jsme pomohli, nepaktujeme se, nelísáme se do přízně. Ježíš se nezačal s těmi lidmi kamarádit, nevyptává se, nenavazuje volný rozhovor. Vůbec nic. Všimněte si, mlčí a jde.

A vstříc mu přichází druhá vlna přimlůvníků. Tentokrát setníkovi přátelé, však už mluví ústy pohanského velitele vojáků, mluví za něj. A je sympatické, že tahle vlna přimlůvníků Ježíše brzdí. Bere na něj ohled. Mohl by mít problémy, setník je přece jenom pohan. A nesmírně zajímavá je jejich argumentace: Má to řešení. Nemusíš jít pod jeho střechu. Sám setník velel bezkontaktně, stačilo, aby vzkázal rozkaz a věci se děly. Každopádně to byla silná víra ve slovo, v systém a nepsaná pravidla. Bylo to jasné vyjádření respektu k autoritě. „Dej rozkaz! Stačí ti přece říct!“. Netlačím tě k

² Tehdejší velitelé nad stovkou vojáků nebyli Římané, alespoň v Galileji v tomto čase to nebyli Římané. Pod Herodem Antipou sloužili nějakí pohané...

ničemu, je to tvoje rozhodnutí. Tohle je tak silné, že se to dostalo do liturgie křesťanské církve, kde se v různých obměnách ozývá: „Pane, nezasloužím si, abys ke mně přišel, ale řekni jen slovo, a má duše bude uzdravena.“

Ježíš jde, Ježíš se blíží. Tak se do zájmu o své nejbližší vložíme. Nerozhoduje, čím se zasloužili. Ježíšově péči o lidství nemohou překážet ani naše vedlejší cíle. Mlčí k nim. Jde za lidmi, oni jsou cílem té přímlyvy. My jako přímlyvníci se jich neštítíme nestavíme se mimo, ale za ně a vedle nich. Stáváme se dokonce jejich ústy, mluvíme za ně v první osobě - jako přátelé toho setníka - ale nemusíme nutně přebrat jejich politické přesvědčení, jejich styl života a mravy.

Přímlyvníci respektují systém a pravidla. Nechtějí nějaké speciální jednání a ochránářskou akci či protekci. Ne, spoléhají, že náš Bůh respektuje řád stvoření, že je zárukou správného fungování našeho světa. Křesťané až příliš panikaři, zachraňují správné principy, nasazují se tak, jako by bez nich a bez jejich akce svět zanikl. A to je chyba. Méně petic, více osobního jednání a osobní angažovanosti a práce.

Ježíš konečně promluvil, ale jeho odpověď nepatří přímlyvcům. Patří zástupu, ke kterému se obrátil a pokračuje ve svém kázání na hoře, které před chvílí zakončil. Vlastně seznal, že nepotřebuje jít dál. A ani té nemoci nezavelel, jak si setník přál. Nic. Jen ocenil víru toho pohana. Provokativně ji nadřadil nad to, co zažíval kolem sebe. Izrael panikařil, bylo v něm hodně spasitelů a sporů mezi nimi a jinými spasiteli. A tady ten pohan tak věřil, že zůstal bezkontaktní. Nic si nevyrucoval, jen prosil. On a jeho přímlyvníci.

Přímlyvníci měli jen jeden úkol: Vrátit se zpět a tam dostali svou odpověď. Služebníkovi je dobře. To je skvělá zpráva. Ne vždy přímlyvníci dostanou svou odpověď hned. A přesto jejich práce měla smysl.

Přímlyvejme se. Ale to nejsou jen slova. Kdo se přímlyvá, ten říká, že je schopen udělat vše, co je třeba. Jednat ve prospěch druhých. Zvednout se a jít, věnovat čas, námahu, peníze. A tady se završuje zvládnutí našich okamžiků. Tak dostane tvůj život smysl. Pokusil jsem se tě vést čtyřmi kroky zvládnutí celého života i každého jeho okamžiku. Přijmi to, poslechni. Udělej přesně to, co máš udělat a nečekej, že se naplní tvůj scénář. Svět tak dostane svůj smysl, najednou zase bude vše tak, jak to má být. Občas se všechno splní tak skvěle, že budeš zírat. Někdy však budeš muset počkat. Přijímej obojí!